

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

INFORMACJE DLA WSPÓLNOTY AKADEMICKIEJ

WYDANIE SPECJALNE

Podsumowanie od ostatniego kwartału roku 2021 do końca roku 2022

If you wish to receive the newsletter in English, please contact: gabinet.rektora@us.edu.pl

Szanowni Państwo,

stworzyliśmy ten biuletyn informacyjny w pandemii, chcąc systematycznie dostarczać sobie dowodów na istnienie i działanie uniwersytetu w czasie, kiedy przenieśliśmy go w przestrzeń wirtualną. Mimo powrotu do pracy i studiowania w przestrzeni rzeczywistej, postanowiliśmy kontynuować ten rodzaj komunikacji ze społecznością w przekonaniu, że aktualna wiedza o planach i działaniach podejmowanych w naszej uczelni przynosi pożytek każdemu, kto wybrał Uniwersytet Śląski na miejsce pracy lub studiowania. Dziękuję wszystkim, którzy sprawiają, że co tydzień możemy wiedzieć, co istotnego wydarzyło się w naszym uniwersytecie.

Numer specjalny, który Państwu przekazujemy jest bardzo obszerny, zawiera bowiem sprawozdanie z wybranych, kluczowych prac i zadań, jakie podjęliśmy w ubiegłym roku lub za które odpowiadamy jako kolegium rektorskie. Jest to nasze skrócone sprawozdanie wobec wspólnoty akademickiej oraz instytucji publicznej, jaką jest Uniwersytet Śląski, dla dobra którego pracujemy.

Ryszard Koziółek

Rektor Uniwersytetu Śląskiego

SPIS TREŚCI

NAJWAŻNIEJSZE SPRAWY NASZEJ WSPÓLNOTY

WYBRANE DZIAŁANIA Z ZAKRESU NAUKI

WYBRANE DZIAŁANIA Z ZAKRESU KSZTAŁCENIA

WYBRANE DZIAŁANIA Z ZAKRESU SPRAW KADROWYCH

WYBRANE DZIAŁANIA Z ZAKRESU WSPÓŁPRACY

WYBRANE INICJATYWY UNIwersYTETU

WYBRANE WYDARZENIA

WYBRANE LICZBY

NOWE NARZĘDZIA

INNE WAŻNE SPRAWY I INICJATYWY

NAJWAŻNIEJSZE SPRAWY NASZEJ WSPÓLNOTY

WYNIKI EWALUACJI DYSCYPLIN NAUKOWYCH

Nauki o polityce i administracji z najwyższą oceną A+, 8 dyscyplin z oceną A – to wybrane wyniki ewaluacji Uniwersytetu Śląskiego przeprowadzonej przez Komisję Ewaluacji Nauki. Ocenie zostały poddane osiągnięcia naukowców z pięcioletniego okresu (2017–2021).

- Kategorię A+ otrzymały: nauki o polityce i administracji.
- Kategorię A otrzymały: literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii, nauki o sztuce, nauki prawne, nauki chemiczne, nauki fizyczne, sztuki filmowe i teatralne, sztuki muzyczne.
- Kategorię B+ otrzymały: filozofia, historia, językoznawstwo, inżynieria biomedyczna, inżynieria materiałowa, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o komunikacji społecznej i mediach, pedagogika, psychologia, informatyka, matematyka, nauki biologiczne, nauki o Ziemi i środowisku, nauki teologiczne.
- Kategorię B otrzymały: nauki socjologiczne, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Ewaluacja to ocena działalności naukowej przeprowadzana wśród dyscyplin uprawianych w uczelni. Po raz pierwszy przedmiotem ewaluacji nie były wydziały, lecz właśnie dyscypliny naukowe. W przypadku Uniwersytetu Śląskiego wzięto pod uwagę 25 dyscyplin w ramach nauk humanistycznych, inżynieryjno-technicznych, społecznych, ścisłych i przyrodniczych, teologicznych oraz w dziedzinie sztuki. Poszczególnym dyscyplinom przyznawane są kategorie naukowe: A+, A, B+, B albo C. Uczelnia jest uprawniona do poddania się ewaluacji w określonej dyscyplinie naukowej lub artystycznej, jeżeli liczba pracowników dyscypliny wynosi minimum 12. Choć formalnie proces dotyczy dyscyplin, to przy ocenie bierze się pod uwagę indywidualne osiągnięcia pracowników.

Ewaluacja została przeprowadzona z uwzględnieniem trzech kryteriów, których waga jest różna w zależności od dziedziny:

- kryterium poziomu naukowego lub artystycznego prowadzonej działalności (publikacje);
- kryterium efektów finansowych badań naukowych i prac rozwojowych (granty, usługi badawcze, komercjalizacja);
- kryterium wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki.

Zadaniem ewaluacji jest określenie pozycji nauki polskiej na arenie krajowej i międzynarodowej w poszczególnych dyscyplinach naukowych i artystycznych. Od nadanej kategorii zależy pozycja danej jednostki w systemie szkolnictwa wyższego w Polsce, wysokość środków finansowych przekazywanych z budżetu państwa, możliwość

prowadzenia studiów o profilu ogólnoakademickim, uprawnienia do prowadzenia szkół doktorskich oraz nadawania stopni i tytułów naukowych (uprawnienia do doktoryzowania i nadawania habilitacji uzyskują dyscypliny mające kategorie B+ i wyższą). W przypadku dyscyplin, których wynik otarł się o wyższą kategorię, ich przedstawiciele będą mogli odwołać się od decyzji ministra. Czekamy wciąż na decyzje ministra w sprawie złożonych przez naszą uczelnię odwołań.

Proces ewaluacji realizowany jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 392 z późn. zm).

PRZEBIEG PRAC NAD MODYFIKACJĄ PROGRAMÓW STUDIÓW

Historyczne zmiany, jakie zachodzą na naszych oczach w kulturze wiedzy i edukacji za sprawą technologii informacyjnych oraz uczących się programów wymuszają głęboką refleksję nad fundamentami kształcenia akademickiego. Ponadto, zachodzi pilna potrzeba stworzenia oferty studiów, które będą atrakcyjne i pożyteczne dla kolejnych generacji absolwentów, a także pozytywnie odróżnią kształcenie w Uniwersytecie Śląskim od innych uczelni. Od jesieni 2020 roku trwają prace nad przygotowaniem nowej koncepcji studiów pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich na Uniwersytecie Śląskim. W tym roku uruchomiona została strona internetowa, dzięki której społeczność akademicka może śledzić działania z tym związane: us.edu.pl/pracownik/sprawy-dydaktyczne/nowa-koncepcja-studiow/.

W zespole opracowującym założenia tej koncepcji znaleźli się pracownicy reprezentujący wszystkie wydziały, jednostki administracyjne odpowiedzialne za organizację dydaktyki oraz przedstawiciele samorządu studenckiego. W roku akademickim 2021/2022 szukaliśmy inspiracji dla naszych prac podczas cyklu seminariów obejmujących sześć spotkań i siedem wystąpień, których autorami byli:

- prof. dr hab. Ryszard Koziół – „Dwujęzyczność uniwersytetu. Genealogia kryzysu kształcenia kierunkowego” (21 stycznia);
- dr hab. Michał Krzykowski, prof. UŚ – „Fakultety, władze i ich funkcje. Uniwersytet jutra w dobie apokalipsy kognitywnej” (9 lutego);
- prof. dr hab. Monika Kostera (Uniwersytet Warszawski) – „Uniwersytet jako organizacja szczególnie złożona: Jak nim zarządzać?” (10 marca);
- prof. dr hab. Przemysław Czapliński (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) – „Splatając na nowo to, co uniwersyteckie” oraz prof. dr hab. Jerzy Hausner (były wicepremier i minister gospodarki, pracy i polityki społecznej) – „Idea Uniwersytetu czy Uniwersytet-Idea” (29 marca);
- dr hab. Anna Machnikowska, prof. UG (Uniwersytet Gdański) – „Akademickie i korporacyjne fundamenty kształcenia prawników” (27 kwietnia);
- prof. Pedro Russo (Uniwersytet w Lejdzie, Holandia) (4 maja).

Nowa koncepcja kształcenia była również tematem spotkań z przedstawicielami wszystkich wydziałów naszej uczelni, które odbywały się przez cały rok. Od nowego semestru rozpoczynamy cykl otwartych spotkań ze społecznościami wydziałów, podczas których będziemy dyskutować nad nową koncepcją studiów.

PRZYSZŁE INWESTYCJE Z FUNDUSZU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI

W grudniu 2022 nastąpiło oficjalne otwarcie nowego programu regionalnego „Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021–2027”. Budżet zatwierdzonego przez Komisję Europejską programu dla naszego regionu opiewa na rekordową kwotę 5,1 miliarda EUR. Duża część planowanego dofinansowania pochodzić będzie z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, którego celem jest wsparcie regionów przeprowadzających transformację energetyczną.

W programie zatwierdzonym przez Komisję Europejską znajdują się trzy nowe inwestycje Uniwersytetu Śląskiego:

- Śląskie Interdyscyplinarne Centrum Chemii;
- Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności;
- SPIN-ART – Centrum Edukacji Artystycznej i Kulturalnej UŚ.

Łączna wartość dofinansowania tych inwestycji wynosi blisko 350 milionów złotych.

Inwestycje zostały umieszczone na opublikowanej w ramach programu liście planowanych operacji o znaczeniu strategicznym, co oznacza, że program zakłada wsparcie ich realizacji ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

KONSORCJUM AKADEMICKIE KATOWICE MIASTO NAUKI

Dzięki wspólnym staraniom Uniwersytetu Śląskiego oraz władz miasta Katowice będą w roku 2024 Europejskim Miastem Nauki (EMN).

Prestiżowy tytuł Europejskiego Miasta Nauki przyznawany jest co dwa lata, począwszy od 2004 roku. Jego ideą jest pogłębienie zmian towarzyszących transformacji społeczeństwa tych miast i regionów w kierunku społeczeństwa nauki. Służy temu ukazanie bogactwa i różnorodności europejskiego krajobrazu naukowego oraz wspieranie samokształcenia, integracji naukowej i zainteresowania młodszych pokoleń nauką, także rozwój europejskich badań bez granic czy zwiększenie zaangażowania obywateli i środowiska naukowego w problemy lokalne, uruchomienie inwestycji publicznych dla nauki regionalnej i jej infrastruktury, a także pobudzenie turystyki.

Z tytułem EMN wiąże się prawo do organizacji w 2024 roku EuroScience Open Forum (Otwarte Forum EuroScience – ESOF). Wydarzenie to odbywa się co dwa lata i poświęcone jest kluczowym dla przyszłości świata badaniom naukowym i innowacjom. ESOF Katowice 2024 będzie jednym z najbardziej prestiżowych wydarzeń o charakterze naukowym i technologicznym na świecie. Wcześniej natomiast, bo już w roku 2022, zorganizowano konferencję towarzyszącą EuroScience Open Forum 2022 (ESOF 2022), którego siedzibą główną była Lejda.

Aby lepiej sprostać tym zadaniom, siedem uczelni publicznych, mających swoje siedziby w Katowicach, nawiązało partnerstwo strategiczne pod nazwą Konsorcjum Akademickie Katowice Miasto Nauki, w skład którego wchodzi: Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach, Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Politechnika Śląska, Śląski Uniwersytet Medyczny oraz Uniwersytet Śląski w Katowicach oraz Miasto Katowice jako strategiczny partner Konsorcjum. Więcej na temat przedsięwzięcia, w tym m.in. o celach Konsorcjum oraz potencjale, jakim dysponują jego członkowie, można przeczytać na stronie: us.edu.pl/konsorcjum-akademickie-katowice-miasto-nauki-z-okazji-dnia-nauki-polskiej/.

Uczelnie wchodzące w skład Konsorcjum wspólnie zainaugurowały rok akademicki 2022/2023. Uroczysta międzyuczelniana inauguracja odbyła się 30 września w siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, a poprzedził ją przemarsz orszaków rektorskich ulicami Katowic. Relacja z wydarzenia dostępna jest na stronie: us.edu.pl/za-nami-miedzyuczelniana-inauguracja-roku-akademickiego-2022-2023/.

Zachęcamy do odwiedzenia [strony Europejskiego Miasta Nauki 2024](#), która stanowi podstawowe źródło informacji na temat dalszych działań w związku z przyznaniem Katowicom prestiżowego tytułu Europejskiego Miasta Nauki.

WYBRANE DZIAŁANIA Z ZAKRESU NAUKI

INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI BADAWCZEJ (IDB)

Uniwersytet Śląski w Katowicach realizuje strategiczny program pn. Inicjatywa Doskonałości Badawczej (IDB). Program nastawiony jest na prowadzenie wysokiej jakości badań naukowych oraz stwarzanie możliwości zwiększania potencjału badawczego naukowców oraz rozwijania uczelni. Celem inicjatywy jest otwarcie się na naukę na najwyższym poziomie i dążenie przez UŚ do uzyskania statusu uczelni badawczej rozpoznawalnej w regionie, w Europie i na świecie.

UTWORZENIE INTERDYSCYPLINARNEGO LABORATORIUM KOGNITYWISTYCZNEGO

W Uniwersytecie Śląskim w Katowicach w ramach IDB zostało utworzone międzywydziałowe interdyscyplinarne Laboratorium Kognitywistyczne z siedzibą przy ul. Bankowej 14. Laboratorium Kognitywistyczne jest wyposażone w najwyższej klasy sprzęt badawczy, m.in.: aparat do elektroencefalografii (EEG), okularograf wraz z osprzętem,

zestaw do obrazowania aktywności mózgu za pomocą światła podczerwonego (fNIRS), biofeedback, wysokowydajny komputer do analizy danych wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem. Badania z zakresu kognitywistyki cieszą się obecnie rosnącą popularnością wśród naukowców i studentów. Kierunek kognitywistyka prowadzony w UŚ jest jednym z pięciu wyróżnionych tytułem „Doskonałego kierunku” w konkursie dla rad dydaktycznych kierunków studiów w ramach systemu motywacyjnego w dydaktyce akademickiej (SMoDA) Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Dofinansowanie dla tej inicjatywy wynosi ponad 700 000 zł.

ZAPLANOWANE NOWE INICJATYWY W RAMACH IDB

Dzięki środkom pochodzącym z programu Inicjatywy Doskonałości Badawczej zaplanowano otwarcie trzech nowych konkursów: programu „Mobilność | nauka – II edycja”, na sfinansowanie staży naukowych, konkursu „Swoboda badań – III edycja” na sfinansowanie różnorodnych działań badawczych naukowców reprezentujących wszystkie dyscypliny naukowe UŚ oraz konkursu „Równość i różnorodność w badaniach naukowych”, którego celem jest eksploracja tematyki badawczej i rozwoju badań prowadzonych na UŚ, dotyczących kwestii równości i różnorodności społecznej.

Aktualności dotyczące nowych konkursów, programów i innych inicjatyw finansowanych w ramach IDB publikowane są systematycznie na stronie poświęconej programowi pod adresem: us.edu.pl/idb/.

PROJEKT „CZYSTA ODRA? WHY NOT” PO KATASTROFIE EKOLOGICZNEJ

Pomysł zorganizowania spływu Odrą narodził się w ubiegłym roku po zakończeniu spływu Wisłą, realizowanego przez Śląskie Centrum Wody UŚ oraz Fundację Why Not w ramach projektu „Czysta Wisła? Why Not”. Kilka dni po spływie Odrą okazało się, że termin miał strategiczne znaczenie, gdyż naukowcom udało się zbadać stan rzeki tuż przed gigantyczną katastrofą ekologiczną. Oba projekty współfinansowano m.in. ze środków Inicjatywy Doskonałości Badawczej. Więcej o inicjatywie: <https://us.edu.pl/idb/projekt-czysta-odra-why-not-po-katastrofie-ekologicznej-komentarz-naukowcow/>. Fotorelacja ze spływu: <https://us.edu.pl/czysta-odra-why-not-fotorelacja-ze-splywu/>.

WYBORY DYREKTORÓW INSTYTUTÓW W KADENCJI 2022–2026

W minionym roku akademickim zostali również wyłonieni dyrektorzy instytutów i ich zastępcy w kadencji 2022–2026. Poniżej prezentujemy nazwiska osób pełniących funkcję dyrektora instytutów dyscyplinowych Uniwersytetu Śląskiego od września 2022 roku.

- Wydział Humanistyczny:
 - Instytut Językoznawstwa – dr hab. Adam Wojtaszek, prof. UŚ
 - Instytut Literaturoznawstwa – dr hab. Jan Kucharski, prof. UŚ
 - Instytut Nauk o Kulturze – dr hab. Beata Gontarz, prof. UŚ
 - Instytut Filozofii – dr hab. Dariusz Kubok, prof. UŚ

- Instytut Historii – prof. dr hab. Jerzy Sperka
- Instytut Nauk o Sztuce – dr hab. Bogumiła Mika, prof. UŚ
- Wydział Nauk Przyrodniczych:
 - Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska – dr Mariusz Kanturski, prof. UŚ
 - Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej – dr hab. Robert Krzysztofik, prof. UŚ
 - Instytut Nauk o Ziemi – dr hab. Ewa Łupikasza, prof. UŚ
- Wydział Nauk Społecznych:
 - Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Medialnej – dr hab. Mariusz Kolczyński, prof. UŚ
 - Instytut Nauk Politycznych – dr hab. Agnieszka Turska-Kawa, prof. UŚ
 - Instytut Psychologii – dr hab. Katarzyna Ślebarska, prof. UŚ
 - Instytut Pedagogiki – dr hab. Irena Polewczyk, prof. UŚ
 - Instytut Socjologii – dr hab. Rafał Muster, prof. UŚ
- Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych:
 - Instytut Informatyki – dr hab. inż. Rafał Doroz
 - Instytut Inżynierii Materiałowej – dr hab. Józef Deniszczuk, prof. UŚ
 - Instytut Inżynierii Biomedycznej – dr hab. Sebastian Stach, prof. UŚ
 - Instytut Chemii – prof. dr hab. Robert Musioł
 - Instytut Fizyki im. Augusta Chełkowskiego – dr hab. Sebastian Pawlus, prof. UŚ
 - Instytut Matematyki – prof. dr hab. Katarzyna Horbacz
- Wydział Prawa i Administracji:
 - Instytut Nauk Prawnych – prof. dr hab. Piotr Pinior
- Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji:
 - Instytut Sztuk Plastycznych – dr hab. Stefan Lechwar
 - Instytut Sztuk Muzycznych – dr hab. Magdalena Szyndler
- Wydział Teologiczny:

- Instytut Nauk Teologicznych – ks. prof. dr hab. Leszek Szewczyk
- Szkoła Filmowa im. Krzysztofa Kieślowskiego:
 - Instytut Sztuk Filmowych i Teatralnych – dr Anna Huth

FINANSOWANIE KLUCZOWEJ INFRASTRUKTURY BADAWCZO-DYDAKTYCZNO-ARTYSTYCZNEJ

Z funduszu przeznaczonego na infrastrukturę wydano blisko 4 mln zł na zakupy nowej aparatury zwiększającej potencjał laboratoriów i pracowni Uniwersytetu. Utrzymanie aparatury w gotowości do prowadzenia badań i procesu artystycznego kosztowało prawie 1,8 mln zł. Wśród wielu urządzeń stanowiących wyposażenie laboratoriów/pracowni warto wymienić: bioanalyzer, przepływomierz akustyczny, system do badań elektrochemicznych, ICP-MS, reaktor mikrofalowy, system odsłuchu dla wykonawców czy piece do wypału szkła i ceramiki. W ramach projektu współfinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach pozyskano katodoluminescencję stolikową (mikroskopową).

UŚ W EUROPEJSKIEJ KOALICJI NA RZECZ DOSKONALENIA SYSTEMÓW OCENY NAUKI

Uniwersytet Śląski w Katowicach jest jedną z uczelni przystępujących do europejskiej Koalicji na rzecz doskonalenia systemów oceny nauki (ang. Coalition for Advancing Research Assessment – CoARA), powołanej z końcem września 2022 roku dla zmiany systemu ewaluacji badań naukowych. Koalicja powstała w rezultacie zawartego w lipcu 2022 roku porozumienia, które było odpowiedzią na wcześniejszy raport Komisji Europejskiej dotyczący zmian systemu ewaluacji (Towards reform of the assessment system). Koalicja przyjęła zobowiązania uwzględniające otwartą naukę i jej wpływ na jakość badań. W dokumencie podkreślono w szczególności potrzebę zapewnienia powszechnego dostępu do metod i wyników, co ułatwia weryfikację i replikację badań, a także ponowne wykorzystanie ich rezultatów. Więcej o CoARA na stronie: us.edu.pl/idb/uniwersytet-slaski-w-europejskiej-koalicji-na-rzecz-doskonalenia-systemow-oceny-nauki/.

KOLEKCJA DANYCH UŚ W REPOZYTORIUM OTWARTYCH DANYCH BADAWCZYCH (RepOD)

W ramach instytucjonalnej polityki otwartości naszej uczelni oraz Inicjatywy Doskonałości Badawczej utworzono Kolekcję Danych UŚ w ramach Repozytorium Otwartych Danych Badawczych (RepOD), prowadzonego przez zespół Platformy Otwartej Nauki Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego

DODATKI PROJAKOŚCIOWE DLA NAUKOWCÓW ZA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ PROWADZONĄ W 2021 ROKU

W ramach programu projakościowego, nagradzającego naszych naukowców za działalność badawczą prowadzoną w roku 2021, przyznano w sumie ponad 1100 nagród, a sumaryczna kwota dodatków wypłaconych za osiągnięcia naukowe wyniosła ponad 4,5 mln zł. Nagrody są współfinansowane ze środków programu Inicjatywa Doskonałości Badawczej. Dodatki projakościowe przysługują w przypadku spełnienia kryteriów określonych w regulaminie programu, w szczególności za wysoko punktowane artykuły naukowe i znaczące monografie naukowe, wybitne dzieła artystyczne, patenty i prawa ochronne, granty krajowe i międzynarodowe, usługi badawcze. Więcej szczegółów można znaleźć na stronie Programu Projakościowego us.edu.pl/pracownik/sprawy-naukowe/dzialania-projakosciowe/).

NAGRODY REKTORA DLA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

Za uzyskane w 2021 roku osiągnięcia w działalności naukowej, dydaktycznej, organizacyjnej oraz za całokształt dorobku zostały przyznane specjalne Nagrody Rektora dla nauczycieli akademickich. Przyznaczonych zostało 449 nagród na łączną kwotę 3 332 920 zł. Szczegółowa lista nagrodzonych znajduje się na stronie BIP pod adresem: bip.us.edu.pl/nagrody-rektora-dla-nauczycieli-akademickich-w-roku-2022.

WYBRANE DZIAŁANIA Z ZAKRESU KSZTAŁCENIA

OGÓLNOAKADEMICKA OFERTA DYDAKTYCZNA (OOD)

W roku akademickim 2021/2022 wdrożona została pilotażowa edycja Ogólnoakademickiej Oferty Dydaktycznej (OOD), wprowadzająca w obszar studiów treści odpowiadające na zainteresowania i potrzeby studentów, budujących własne ścieżki kariery naukowej i zawodowej.

Przeprowadzona została również I edycja konkursu na projekty modułów do realizacji w ramach OOD w kolejnym roku akademickim. Konkurs cieszył się ogromnym zainteresowaniem – zgłoszonych zostało ponad 250 projektów modułów. Dzięki konkursowi opracowano [finalną wersję Ogólnoakademickiej Oferty Dydaktycznej na rok akademicki 2022/2023](#) (składającej się z blisko 70 modułów), z którą można zapoznać się na stronie internetowej [OOD](#).

WYNIKI ANKIETY OCENY PRACY NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO

Biuro Jakości Kształcenia przygotowało materiał obrazujący, w jaki sposób zmieniły się wyniki ankiet po wprowadzeniu od roku akademickiego 2020/2021 nowego kwestionariusza ankiety oraz po zmianie sposobu realizacji badań na wersję elektroniczną. Wyniki ankiet są pozytywne – w latach akademickich 2020/2021 oraz 2021/2022 ponad 50% zajęć zostało ocenionych na co najmniej 4,80, a ponad 90% na co najmniej 4,00. Jedynie 1,5% stanowią wyniki bardzo niskie (poniżej 3,00). Więcej informacji dostępnych jest na [stronie internetowej](#).

WYNIKI AKREDYTACJI PKA

W roku akademickim 2021/2022 12 kierunków prowadzonych na naszej uczelni zostało poddanych procesowi akredytacyjnemu przez Polską Komisję Akredytacyjną. W tym gronie znalazły się: doradztwo filozoficzne i coaching (studia II stopnia), biologia, biotechnologia, geologia, geologia stosowana, inżynieria zagrożeń środowiskowych, praca socjalna, socjologia, informatyka, inżynieria biomedyczna, nauki o rodzinie oraz teologia. Rezultaty procesu akredytacyjnego dostępne są [na stronie „Pracownik”](#).

NOWA STRONA DLA KANDYDATÓW

Na początku czerwca 2022 roku uruchomiona została nowa wersja strony dotyczącej rekrutacji.

Nową funkcjonalnością, która pojawiła się na stronie, jest kafelek prowadzący do spisu kierunków od A do Z. Odnośniki do poszczególnych kierunków prowadzą do podstron wydziałowych, na których kandydat znajduje atrakcyjny opis wybranego kierunku studiów oraz bezpośredni link do zapisów w systemie IRK. Treści dotyczące studiowania zostały opracowane najpierw merytorycznie (przez wydziały), a następnie w promocyjno-marketingowym stylu (przez copywriterów). Najważniejszym celem tych działań było ujednolicenie sposobu prezentowania treści o kierunkach oraz osiągnięcie maksymalizacji ruchu sieciowego – pozwala to na lepsze pozycjonowanie informacji o kierunkach studiów w wyszukiwarkach.

OFERTA DYDAKTYCZNA

Uniwersytet Śląski w Katowicach przygotował dla kandydatów na studia na rok akademicki 2022/2023 10 247 miejsc, w tym 7 762 na studiach stacjonarnych oraz 2 485 na studiach niestacjonarnych.

Uczelnia zaoferowała różnorodne formy kształcenia na 83 kierunkach studiów i 205 specjalnościach przyporządkowanych do takich dziedzin nauki, jak: nauki humanistyczne, nauki społeczne, nauki ścisłe i przyrodnicze, nauki inżyniersko-

techniczne, nauki teologiczne oraz w dziedzinie sztuki. Prowadzone są również studia w języku angielskim na 6 kierunkach i 13 specjalnościach studiów.

Uczelnia uatrakcyjniła swoją ofertę edukacyjną, uruchamiając co roku nowe kierunki i specjalności, które odpowiadają zarówno na potrzeby rynku pracy, jak i oczekiwania absolwentów studiów licencjackich, zapewniając im kontynuację studiów na poziomie magisterskim. W roku akademickim 2022/2023 w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach uruchomiono studia stacjonarne II stopnia na kierunku logopedia.

Wśród nowości znalazły się także różnorodne specjalności tworzone w ramach dotychczasowych kierunków studiów, tj.:

- filologia germańska, specjalność: język niemiecki: komunikacja interkulturowa w biznesie (studia stacjonarne I stopnia);
- filologia rosyjska, specjalność: języki wschodniosłowiańskie w biznesie i administracji (studia stacjonarne I stopnia);
- filologia słowiańska, specjalność: współczesne języki i kultury Słowian południowych i zachodnich (studia stacjonarne II stopnia);
- pedagogika na Wydziale Nauk Społecznych, specjalności: pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i terapia pedagogiczna (studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia) oraz pedagogika resocjalizacyjna z penitencjarystyką (studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia);
- pedagogika na Wydziale Sztuki i Nauk o Edukacji, specjalności: pedagogika korekcyjna i opiekuńczo-wychowawcza (studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia), pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i wychowanie do życia w rodzinie (studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia), pedagogika resocjalizacyjna i edukacja międzykulturowa (studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia);
- matematyka, specjalności: nauczycielska – nauczanie matematyki (studia stacjonarne II stopnia), nauczycielska – nauczanie matematyki i fizyki (studia stacjonarne I stopnia);
- teologia, specjalność: teologia ogólna (studia stacjonarne i niestacjonarne jednolite magisterskie).

INTERNETOWA REJESTRACJA KANDYDATÓW

Wszystkie kierunki na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie objęte są systemem Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK). Rejestracja kandydatów na studia na rok akademicki 2022/2023 rozpoczęła się 1 czerwca 2022 roku. Zarejestrowało się 20 036 kandydatów, którzy dokonali około 24 tysięcy zapisów na różne formy studiów. Na studia I stopnia i jednolite magisterskie zapisało się 17 523, a na studia II stopnia – 2 513 kandydatów. Ostatecznie na I rok stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich przyjęto

4 764, na studia drugiego stopnia 1 652 osoby. Natomiast na I rok studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich przyjęto 859, a na studia drugiego stopnia 280 osób.

W roku akademickim 2022/2023 największym zainteresowaniem kandydatów cieszyły się niżej wymienione kierunki studiów stacjonarnych:

Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Limit miejsc	Zapisy	na 1 miejsce
<i>Realizacja obrazu filmowego, telewizyjnego i fotografia</i>	<i>jednolite magisterskie</i>	8	138	17,25
<i>Reżyseria</i>	<i>I stopnia</i>	8	110	13,75
<i>Psychologia</i>	<i>jednolite magisterskie</i>	180	1 928	10,71
<i>Filologia angielska, specjalność: kultura-media-translacja</i>	<i>I stopnia</i>	50	502	10,04
<i>Filologia angielska, specjalność: tłumaczeniowa z językiem koreańskim</i>	<i>I stopnia</i>	25	250	10,00
<i>Filologia angielska specjalność: język biznesu</i>	<i>I stopnia</i>	50	467	9,34
<i>Filologia angielska, specjalność: tłumaczeniowa z językiem japońskim</i>	<i>I stopnia</i>	50	367	7,34

LAUREACI I FINALIŚCI KONKURSÓW

Uniwersytet Śląski przygotował też specjalną ofertę (66 kierunków) dla kandydatów z tytułem laureata lub finalisty olimpiady stopnia centralnego albo finalisty konkursu ogólnopolskiego oraz finalisty mistrzostw Polski w kategoriach młodzieżowych w dyscyplinach sportowych ujętych w rywalizacji sportu akademickiego Mistrzowską Klasą Sportową. Kandydaci ci mogli ubiegać się o przyjęcie na wybrany kierunek studiów z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego.

Uprawnienia do przyjęcia na studia z pominięciem postępowania rekrutacyjnego na rok akademicki 2022/2023 obejmowały 53 olimpiady stopnia centralnego i 27 konkursów o charakterze ogólnopolskim. Naszą uczelnię wybrało 73 laureatów oraz finalistów

olimpiad stopnia centralnego oraz 17 finalistów konkursów ogólnopolskich. Ostatecznie wpisu na studia dokonało 32 kandydatów.

NOSTRYFIKACJA DYPLOMÓW UKOŃCZENIA STUDIÓW

W roku 2022 do Uniwersytetu Śląskiego dokumenty wymagane do nostryfikacji dyplomu ukończenia studiów za granicą złożyły 52 osoby, głównie obywatele z Ukrainy, ale również z Białorusi, Chin, Australii, Armenii czy Pakistanu. Po przeprowadzeniu postępowania nostryfikacyjnego przez komisje nostryfikacyjne na danym wydziale wydano 15 zaświadczeń stwierdzających, że przedłożony dyplom uzyskany za granicą jest równoważny z konkretnym polskim dyplomem i tytułem zawodowym. Najwięcej postępowań nostryfikacyjnych zostało przeprowadzonych na Wydziale Nauk Społecznych, Wydziale Humanistycznym i Wydziale Prawa i Administracji.

PROGRAM MOBILNOŚCI STUDENTÓW I DOKTORANTÓW (MOST)

Uniwersytet Śląski w Katowicach aktywnie uczestniczy w Programie mobilności studentów i doktorantów (MOST), który umożliwia studentom realizację zainteresowań naukowych przez odbywanie semestralnych lub rocznych studiów w innych polskich uniwersytetach. Z programu mogą korzystać studenci zarówno jednolitych, jak i dwustopniowych studiów prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Uniwersytet w roku akademickim 2022/2023 skierował na studia w ramach Programu MOST 11 studentów (zakwalifikowani w semestrze zimowym – 9, w semestrze letnim – 2), w tym najliczniejsze grono stanowią studenci kierunków: prawo, socjologia, zarządzanie oraz psychologia. W ramach MOST na studia prowadzone w Uniwersytecie Śląskim skierowanych zostało 5 studentów z innych uniwersytetów (2 osoby w semestrze zimowym i 3 osoby w semestrze letnim). Rekrutacja studentów zainteresowanych uczestnictwem w Programie odbywa się za pomocą systemu rejestracji elektronicznej.

WYBRANE DZIAŁANIA Z ZAKRESU SPRAW KADROWYCH

NAUCZYCIELE AKADEMICKY

W ubiegłym roku akademickim 1 października 2021 roku w uczelni zatrudnionych było 1883 nauczycielek i nauczycieli akademickich (w tym 46 cudzoziemek i cudzoziemców), a 30 września 2022 roku – 1869 osób (w tym 56 cudzoziemek i cudzoziemców).

W trakcie roku akademickiego 2021/2022 w grupie nauczycieli akademickich zatrudniono 82 osoby, a stosunek pracy wygasł lub został rozwiązany z 96 osobami. Zgodnie z § 125 Statutu UŚ rozpoznano wnioski dotyczące przedłużenia zatrudnienia 123 pracowniczek i pracowników, a decyzje dotyczące przedłużenia zatrudnienia w dużym stopniu dotyczyły roku akademickiego 2022/2023.

Opracowano także procedury awansowe na stanowisko adiunkta oraz profesora uczelni. Postępowanie awansowe na stanowisko adiunkta, przeprowadzone w maju i czerwcu ubiegłego roku, zakończyło się awansem 20 osób (11 w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych oraz 9 w grupie pracowników dydaktycznych) od 1 października. Procedura awansowa na stanowisko profesora uczelni, rozpoczęta w czerwcu 2022 roku, zakończyła się awansem 38 osób (28 w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych, 1 w grupie pracowników badawczych oraz 9 w grupie pracowników dydaktycznych) od 1 grudnia 2022. Obecnie trwa postępowanie awansowe na stanowisko adiunkta, w ramach którego wpłynęło 7 wniosków o awans (5 w grupie badawczo-dydaktycznej, 2 w grupie dydaktycznej) – ewentualny awans nastąpi od 1 stycznia 2023. W ubiegłym roku akademickim 9 osób awansowało na stanowisko profesora.

PRACOWNICY NIEBĘDĄCY NAUCZYCIELAMI AKADEMICKIMI

Na początku roku akademickiego 2021/2022, 1 października 2021 roku, w uczelni było zatrudnionych 1369 pracowników i pracowniczek niebędących nauczycielami (w tym 7 cudzoziemek i cudzoziemców), zaś na zakończenie roku akademickiego, 30 września 2022 były to 1343 osoby (w tym 8 cudzoziemek i cudzoziemców).

W trakcie roku akademickiego 2021/2022 w grupie pracowników niebędących nauczycielami zatrudniono 103 osoby, a stosunek pracy wygasł lub został rozwiązany z 129 osobami.

NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA W OBSZARZE SPRAW PRACOWNICZYCH

- **W zakresie spraw związanych z rekrutacją i selekcją kandydatów do pracy**

- przeprowadzono 51 konkursów na stanowiska nauczycieli akademickich, w tym 9 na stanowiska *post doc*, z czego 18 konkursów czeka na rozstrzygnięcie;
- przeprowadzono 40 rekrutacji na stanowiska pracowników niebędących nauczycielami akademickimi;
- do pracy w Uniwersytecie aplikowało 586 kandydatów, w tym 348 z Polski oraz 238 obcokrajowców;

Więcej o rekrutacji i konkursach: us.edu.pl/pracownik/sprawy-pracownicze/procedury-rekrutacyjne/.

- **W zakresie spraw związanych z oceną okresową pracowników**

- zamknięto proces pierwszej oceny okresowej 2021 dotyczący nauczycieli akademickich. Większość pracowników otrzymała ocenę pozytywną już na pierwszym etapie. Tylko w 7 przypadkach komisje podjęły decyzje

o ocenie negatywnej. W takich sytuacjach rektor zarządził przeprowadzenie kolejnej oceny po 12 miesiącach;

- o przeprowadzono ocenę okresową nauczycieli akademickich, którzy złożyli wnioski o poddanie się ocenie w związku z ubieganiem się o awans stanowiskowy lub przedłużenie zatrudnienia. 23 komisje oceniające przeprowadziły ocenę 44 osób. Wszystkie osoby zostały ocenione pozytywnie;

Więcej o ocenie okresowej NA: us.edu.pl/pracownik/sprawy-pracownicze/ocena-okresowa/

- **W zakresie spraw związanych z adaptacją pracowników nowo zatrudnionych**

- o przeprowadzono 47 spotkań adaptacyjnych online dla nowo zatrudnionych pracowników (w tym 40 w języku polskim, 6 w języku angielskim, 1 w języku ukraińskim) we współpracy z Inspektorem BHP i Ochrony Przeciwpowodzi, Działem Spraw Obronnych i Ochrony oraz Inspektorem Ochrony Danych;
- o w spotkaniach uczestniczyło 163 nowo zatrudnionych pracowników;

Więcej o adaptacji zawodowej: us.edu.pl/pracownik/adaptacja-zawodowa/.

- **W zakresie spraw związanych z rozwojem kompetencji zawodowych pracowników**

- o we współpracy z zespołami koordynującymi zarządzanie poszczególnych projektów przeprowadzono 128 szkoleń grupowych oraz 70 innych form indywidualnego wsparcia, takich jak udział w szkoleniach otwartych poza UŚ czy studiach podyplomowych w ramach dużych projektów realizowanych przez naszą uczelnię, tj. ZPRUŚ, JU-WM, DUO, UNIWERS-US, co pozwoliło zapewnić w sumie 1464 miejsca w grupach szkoleniowych oraz na studiach podyplomowych;
- o równolegle realizowano więcej inicjatyw szkoleniowych, w tym szkolenia/webinary w języku angielskim, prowadzone przez Uniwersytet Otwarty i Centrum Dydaktyki oraz w ramach projektu T4E;

Więcej o szkoleniach na stronach poszczególnych projektów.

- **W zakresie spraw związanych z badaniem kompetencji i potrzeb pracowniczych przeprowadzono we współpracy z zespołami badawczymi projektu T4ERI**

- o badania w zakresie zidentyfikowania wyzwań stojących przed liderami zespołów badawczych oraz kluczowych kompetencji liderów zespołów badawczych;
- o badania w zakresie analizy zaangażowania w pracę naukową, satysfakcji z pracy oraz barier w rozwoju karier naukowych na wszystkich etapach kariery (R1-R4);
- o badania w zakresie czynników mobilności i rozwoju karier doktorantów w uczelniach sojuszu;

- analizę praktyk HR w zakresie rozwoju kadry wsparcia w obszarze Research & Innovation;
 - badania objęły wszystkie partnerskie uczelnie sojuszu T4EU i stanowią etap diagnostyczny w ramach trzeciego pakietu zadań The Best Careers for the Brightest Minds;
 - dodatkowo przeprowadzono badania candidate experience obejmujące doświadczenia osób ubiegających się o prace na stanowiska nauczycieli akademickich w uczelni.
- **W zakresie spraw związanych z profilaktyką i promocją zdrowia pracowników w miejscu pracy**
 - 267 pracowników zarejestrowało się do udziału w programie badań profilaktycznych Profilaktyka 40 PLUS finansowanego ze środków NFZ w ramach działań Ministerstwa Zdrowia. W ramach programu uczestnicy otrzymali jednorazowy dostęp do pakietu badań diagnostycznych;
 - 194 pracowników skorzystało z programu szczepień przeciwko grypie oraz COVID-19 realizowanego we współpracy z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń na Życie (PZU SA);
 - ze strony medycznej realizację obu programów zapewniła przychodnia [CenterMED](#), z którą Uniwersytet Śląski współpracuje w ramach wykonywania badań profilaktycznych i okresowych pracowników, studentów i doktorantów.

SYSTEM MOTYWACYJNY W DYDAKTYCE AKADEMICKIEJ (SMoDA)

W ramach systemu motywacyjnego w dydaktyce akademickiej (SMoDA) zostały przeprowadzone pierwsze z cyklu konkursy, których zadaniem jest wyróżnienie osób angażujących się w aktywności na rzecz doskonałego kształcenia: „Wyróżnienia JM Rektora UŚ” i „Współmyślenie, współdziałanie”.

Nagradzając wyróżnieniami 94 dydaktyków akademickich w trzech kategoriach: praca ze studentami i doktorantami, innowacje dydaktyczne oraz współpraca w ramach dydaktyki, rektor UŚ docenił ich wysiłek włożony w dbałość o wysoką jakość dydaktyki w roku akademickim 2021/2022.

W czerwcu 2022 roku przeprowadzony został konkurs „Współmyślenie, współdziałanie”. Konkurs wyłonił mentorki i mentorów 27 zespołów studenckich, które w bieżącym roku akademickim rozpoczęły realizację projektów podnoszących poziom zaangażowania osób studiujących w życie naukowe, dających możliwość rozwoju oraz poszerzania kompetencji społecznych, a także będących szansą na prezentację prowadzonych przez nich badań.

Listy laureatów oraz szczegóły dotyczące konkursów dostępne są na stronie internetowej [SMoDA](#).

WYBRANE DZIAŁANIA Z ZAKRESU WSPÓŁPRACY

SOJUSZ TRANSFORM4EUROPE (T4EU) ORAZ PROJEKT TRANSFORM4EUROPE: RESEARCH AND INNOVATION (T4ERI)

SOJUSZ T4EU

W roku 2022 po raz pierwszy realizacja projektu tworzenia przez Uniwersytet Śląski wraz z sześcioma innymi uczelniami z krajów Unii Europejskiej wspólnego **Uniwersytetu Europejskiego Transform4Europe** stała się możliwa w pełnym, pierwotnie planowanym zakresie. Pomimo formalnego rozpoczęcia w 2019 roku początkowy etap nawiązywania tego rodzaju współpracy ograniczonej jedynie do kontaktów zdalnych był ogromnym wyzwaniem.

Od 9 do 13 maja 2022 roku w Uniwersytecie Śląskim odbyło się pierwszy **T4EU Week**. Przez pięć kolejnych dni odbywały się wykłady, warsztaty, spotkania i wydarzenia artystyczne. W wydarzeniu wzięło udział ponad 320 osób ze wszystkich siedmiu krajów uczestniczących w projekcie T4EU. Tydzień został zainaugurowany 9 maja, w Dzień Europy, uroczystym podpisaniem przez rektorów w Sali Sejmu Śląskiego **deklaracji ideowej T4EU** (us.edu.pl/european-university/t4eu-week-opening-ceremony/).

W semestrze letnim uruchomiono **pierwszą edycję inicjatywy T4EU Bachelor Tracks** – certyfikowanych zajęć dla studentów i studentek studiów licencjackich oferowanych wspólnie przez uczelnie sojuszu oraz **pierwszą edycję inicjatywy T4EU Chair Exchange**, mające na celu wzmacnianie współpracy dydaktycznej. Rozwijany była także **program T4EU Student Ambassadors** – pomocy studentom zagranicznym w pierwszych dniach ich pobytu w Uniwersytecie Śląskim. Ponadto doktoranci z UŚ mieli okazję do uczestniczenia w **First Annual T4EU PhD Conference** w Sofii, a grupa studentów i pracowników UŚ – w **Festiwalu Kultury Europejskiej** organizowanym przez Uniwersytet w Kownie, czyli mieście, które w 2022 roku dzierżyło tytuł Europejskiej Stolicy Kultury.

Więcej o działaniach T4EU w roku 2022: transform4europe.eu.

Uniwersytet Śląski wraz z uczelniami partnerskimi T4EU pozyskał i realizował także projekty **Activating Students in Online Classes**, **NAWA First Step to Silesia** oraz **NAWA Strategic Partnership – Stronger Together**. W ich ramach podjęto prace nad uruchomieniem kierunków studiów prowadzących do uzyskania podwójnego dyplomu oraz dwóch wspólnych projektów badawczych.

Pod koniec roku Komisja Europejska ogłosiła nabór wniosków do konkursu **o finansowanie inicjatywy Uniwersytetów Europejskich na lata 2023–2027**. Rektorzy T4EU podjęli jednogłośnie decyzję o udziale w tym konkursie. Zdecydowano także o poszerzeniu grona uczelni tworzących T4EU o **Universidade Católica Portuguesa** (Lizbona, Portugalia), **University of Primorska** (Koper, Słowenia) oraz **Université Jean Monnet** (Saint-Etienne, Francja). Do udziału w projekcie w roli partnera stowarzyszonego zaproszono **Państwowy Uniwersytet w Mariupolu**.

(Ukraina), którego przedstawiciele od maja 2022 biorą także udział w spotkaniach T4EU. Uniwersytet Śląski pozyskał znaczące środki z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) na wzmacnianie współpracy pomiędzy uniwersytetami europejskimi a stowarzyszonymi z nimi uczelniami ukraińskimi w roku 2023.

Inicjatywa Uniwersytetów Europejskich jest Akcją Centralną programu Erasmus+, służącą zacieśnianiu współpracy międzynarodowej pomiędzy uczelniami z krajów Unii Europejskiej w kierunku tworzenia transgranicznych, sieciowych kampusów, znoszących bariery w mobilności i kooperacji badaczy, studentów, doktorantów i pracowników administracji akademickiej. Uniwersytet Śląski jest jedną z 18 uczelni polskich uczestniczących w powstałych dotąd 44 uniwersytetach europejskich (education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/european-universities-initiative).

NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA PODJĘTE W RAMACH T4ERI

Transform4Europe: Research and innovation (T4ERI) to projekt finansowany z programu Komisji Europejskiej Horyzont 2020, który ma na celu wspólnianie programu badań i innowacji, stworzenie wspólnej strategii przyciągania i zatrzymywania wybitnych młodych i doświadczonych badaczy oraz wdrożenie zasad nauki otwartej dla członków ekosystemu T4EU. Wśród najważniejszych działań podjętych przez uczelnie zespół T4ERI w ostatnim roku akademickim są m.in.:

1. Realizacja zadań z obszaru pn. „The Best Careers for the Brightest Minds” – mającego na celu rozwój potencjału kadrowego oraz zwiększenie atrakcyjności uczelni partnerskich T4E dla wybitnych naukowców spoza sojuszu;
2. Round Table and Debate „The Challenges for science in Europe in the 21st century” podczas T4EWeek – pierwsza publiczna debata władz wszystkich uczelni konsorcjum;
3. Warsztaty „Challenges Facing research team leaders. Towards competences of entrepreneurship and innovativeness in science and science management” – zorganizowane przez prof. Barbarę Kożusznik;
4. Wydarzenie towarzyszące konferencji ESOF2022 Regional Site – „Regional Policy Round Table Meeting”, którego moderatorem był prof. Damian Guzek (koordynator T4ERI w UŚ) oraz prof. Maria Stoicheva (koordynator T4ERI na Uniwersytecie Sofijskim).

WYBRANE INICJATYWY UNIWERSYTETU

INFRASTRUKTURA

CENTRUM MIKROSKOPOWEGO BADANIA MATERII (CMBM SPIN-LAB)

Z końcem 2022 roku ukończono budowę i oddano do użytkowania nowy budynek Centrum Mikroskopowego Badania Materii (CMBM SPIN-Lab) przy ul. 75 Pułku Piechoty

1C w Chorzowie. Na uwagę zasługuje zakupiona w ramach realizacji aparatura badawcza, tj.:

- skaningowy mikroskop elektronowy umożliwiający sekcjonowanie próbek w komorze mikroskopu oraz rekonstrukcję obrazów 3D,
- skaningowy mikroskop elektronowy wyposażony w detektory EDX, WDX oraz Ramana,
- mikroskop transmisyjny,
- mikroskop konfokalny,
- mikroskop rentgenowski (mikrotomograf).

Centrum Mikroskopowe Badania Materii SPIN-Lab (CMBM SPIN-Lab) to międzywydziałowa jednostka organizacyjna Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach specjalizująca się w korelacyjnym badaniu materii, w szczególności miękkiej, metodami mikroskopowymi. CMBM SPIN-Lab to nowe laboratoria dostosowane do wymagań najnowszych mikroskopów elektronowych. To również pomieszczenia do prowadzenia prac naukowych i badawczo-rozwojowych oraz realizacji usług i projektów badawczych.

Założeniem Centrum jest kompleksowa konsolidacja i zintegrowanie potencjału i kompetencji badawczo-rozwojowych w obszarze badań mikroskopowych. Innowacyjny charakter przejawia się zarówno w wyjątkowej infrastrukturze badawczej, jak i nowoczesnej strukturze organizacyjnej oraz zintegrowanych programach badawczych i edukacyjnych angażujących biznesowych partnerów projektu oraz kooperujące jednostki badawcze. CMBM SPIN-Lab wpisuje się w intensywny postęp w dziedzinach nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk inżynieryjno-technicznych, nauk medycznych oraz nauk o zdrowiu, związany z rozwojem w obszarze mikroskopowego obrazowania materii w skali molekularnej, włącznie z badaniami w warunkach kriogenicznych, skorelowanego z obrazowaniem spektroskopowym.

Koszt zakupu aparatury badawczej wyniósł prawie 27 mln zł. Wartość całej inwestycji bliska jest 33 mln zł. Inwestycja została dofinansowana w ramach RPO WSL 2014–2020 ze środków Unii Europejskiej w kwocie ponad 26,5 mln zł.

HALA BASENOWA W CIESZYNIE

Rok 2022 przyniósł również ukończenie przebudowy i termomodernizacji budynku hali basenowej w Cieszynie. Przebudowa obejmowała m.in. wewnętrzny układ pomieszczeń, w tym strefę obsługi klienta, szatni i sanitariatów w części basenowej oraz adaptację pomieszczeń przybasenowych na saunę wraz z zapleczem. Wykonane roboty budowlane obejmowały również prace wykończeniowe w zakresie posadzek i okładzin ściennych oraz prace instalacyjne. W ramach inwestycji przebudowano także istniejącą nieckę i instalację uzdatniania wody basenowej. Wartość inwestycji wyniosła ponad 13 mln zł. Realizacja była współfinansowana przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, WFOŚiGW w Katowicach, Miasto Cieszyn i Powiat Cieszyński.

DOMY STUDENTA NR 2 I 7

Udało się również ukończyć termomodernizację i przebudowę Domów Studenta nr 2 i 7 w Katowicach. Łączna wartość obu inwestycji wyniosła ponad 15 mln zł. Środki na realizację pozyskano z Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Unii Europejskiej.

SOLIDARNI Z UKRAINĄ

Nasza wspólnota celująco zdała egzamin, jakim była konieczność zorganizowania pomocy osobom uciekającym z Ukrainy przed koszmarem wojennym. Działania w tym kierunku podjęliśmy na naszej uczelni już w pierwszym dniu rosyjskiej agresji. Warto w tym momencie przypomnieć, jak zareagowaliśmy wobec tragedii bratniego narodu ukraińskiego.

- Uchodźcom, którzy trafili do Katowic, udzieliliśmy schronienia w akademikach i innych obiektach uniwersyteckich.
- Dla naszych studentów z Ukrainy oraz ich rodzin prowadziliśmy zbiórkę pieniężną.
- Prowadziliśmy i wciąż prowadzimy zbiórkę rzeczową i zbiórkę żywności dla uchodźców. Zbieraliśmy również karmę dla psów, kotów i innych zwierząt, które przybyły do Polski wraz ze swoimi właścicielami.
- Razem z Powiatowym Zespołem Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czeladzi prowadziliśmy zbiórkę pieniężną na zakup i transport wyrobów medycznych oraz środków pierwszej pomocy dla szpitala w miejscowości Chmielnicki.
- Pomagaliśmy obywatelom Ukrainy w szukaniu pracy.
- Studenci UŚ zorganizowali w rektoracie koncert charytatywny połączony z kiermaszem na rzecz potrzebujących (11 marca).
- We współpracy z sześcioma innymi uczelniami wchodzącymi w skład Konsorcjum Akademickie Katowice Miasto Nauki zorganizowaliśmy na dachu Wydziału Humanistycznego koncert charytatywny „Miasto Nauki Ukrainie” – wydarzeniu towarzyszył kiermasz rękodzieła i przedmiotów podarowanych przez członków naszej wspólnoty, a także licytacja przedmiotów i atrakcji przekazanych przez władze wszystkich siedmiu uczelni konsorcjum, z których dochód trafił do Ukraińców studiujących w Katowicach (25 marca).
- Pracownicy Szkoły Języka i Kultury Polskiej UŚ uruchomili i poprowadzili bezpłatne kursy języka polskiego dla uchodźców z Ukrainy, bezpłatne kursy dla studentów ukraińskich przygotowujące do studiów w Polsce, warsztaty i webinaria glottodydaktyczne dla nauczycieli (pod kątem nauczania ukraińskich dzieci), wirtualną świetlicę i czytelnię dla ukraińskich dzieci oraz – dla Polaków – kurs podstaw języka ukraińskiego.

- Znawcy języka ukraińskiego z Wydziału Humanistycznego przygotowali rozmówki ukraińsko-polskie i polsko-ukraińskie, mające ułatwić wzajemną komunikację zarówno polskim studentom i wykładowcom, jak i uchodźcom z Ukrainy.
- Przy okazji Wielkanocy, przypadającej według kalendarza juliańskiego 24 kwietnia, przygotowaliśmy dla uchodźców paczki świąteczne.
- We współpracy ze Społecznym Centrum Pomocy Uchodźcom z Ukrainy zorganizowaliśmy nabór wolontariuszy do roli opiekunów rodziny uchodźczej.
- Zachęcaliśmy również, aby studenci przygotowujący się do obron prac dyplomowych zamiast kwiatów czy prezentów dla swoich promotorów i członków komisji egzaminacyjnych przynosili dary dla uchodźców.
- Informacje o wszelkich formach pomocy dla Ukraińców staraliśmy się zbierać [na stronie „Solidarni z Ukrainą”](#).
- Wszystkim osobom, które w jakikolwiek sposób włączyły się w działania pomocowe, składamy najserdeczniejsze podziękowania!

PROJEKT „DEKLARACJI UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO – WSPÓLNOTY RÓWNYCH I RÓŻNORODNYCH”

DEKLARACJA UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO

W roku 2022 podpisano dokument stanowiący o tym, że Uniwersytet Śląski uznał równość i różnorodność za jedne ze swoich podstawowych wartości. Deklaracja określa również, jakie działania zamierzamy podjąć, aby wyrównywać szanse wszystkich członków i członkiń naszej wspólnoty oraz przeciwdziałać niewłaściwym praktykom. Projekt „Deklaracji Uniwersytetu Śląskiego – Wspólnoty Równych i Różnorodnych” określa ogólne zasady, którymi kieruje się Uniwersytet w realizacji polityki równości, wyznaczające jednocześnie podstawowe sfery, w ramach których podejmowane będą działania. W deklaracji zawarto również 10 zasad, które zapoczątkują prace nad szczegółowymi programami działań naprawczych, jakie zostaną podjęte w najbliższych miesiącach.

DALSZE DZIAŁANIA

- otwarta debata społeczności akademickiej na temat działań równościowych w Uniwersytecie;
- określenie ścieżek zgłaszania sytuacji problemowych oraz możliwości korzystania ze wsparcia w uczelni;
- Plan Równości Płci (Gender Equality Plan) stworzony zgodnie ze standardami Komisji Europejskiej określonymi w programie *Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025* oraz w programie *Horyzont Europa. Badania i Innowacje. Program UE na lata 2021–2027*;
- uruchomienie strony rownetraktowanie.us.edu.pl, której celem jest promocja działań równościowych.

WYBRANE WYDARZENIA

ŚLĄSKI FESTIWAL NAUKI KATOWICE

Rok 2022 to także szósta edycja Śląskiego Festiwalu Nauki KATOWICE, która odbyła się od 3 do 5 grudnia. Sobota 3 grudnia to uroczysta Gala otwarcia w Planetarium – Śląskim Parku Nauki w Chorzowie, a niedziela 4 grudnia i poniedziałek 5 grudnia to już zasadnicza część festiwalu w Międzynarodowym Centrum Kongresowym (MCK) w Katowicach.

48 tysięcy osób, które odwiedziły przez dwa dni gmach MCK, mogły: wziąć udział w 131 warsztatach i 325 wykładach, zobaczyć 181 stanowisk z pokazami naukowymi oraz spotkać się z ponad 2000 naukowców i popularyzatorów ze śląskich uczelni oraz 127 gośćmi i gościniami specjalnymi. Więcej statystyk z 6. ŚFN można znaleźć w podsumowanie, które dostępne jest na stronie: slaskifestiwalnauki.pl/podsumowanie-6-sfn-katowice.

WIZYTA WICEPRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI EUROPEJSKIEJ F. TIMMERMANS

Jednym z gości festiwalu był Frans Timmermans, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za Europejski Zielony Ład, który w poniedziałek 5 grudnia roku spotkał się z uczniami, studentami i aktywistami klimatycznymi. Moderatorką spotkania była dr hab. Agnieszka Turska-Kawa, prof. UŚ, dyrektor Instytutu Nauk Politycznych Wydziału Nauk Społecznych UŚ – relację z wydarzenia jej autorstwa można przeczytać na stronie: us.edu.pl/frans-timmermans-spotkal-sie-z-mlodzieza-podczas-6-sfn.

MIĘDZYUCZELNIANA INAUGURACJA

30 września 2022 roku siedem uczelni wchodzących w skład Konsorcjum Akademickiego Katowice Miasto Nauki wspólnie zainaugurowało nowy rok akademicki 2022/2023.

Uroczystości inauguracyjne odbyły się w siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, a poprzedzone zostały przemarszem orszaków rektorskich: władze oraz senaty uczelni wchodzących w skład konsorcjum wyruszyły spod Teatru Śląskiego im. Stanisława Wyspiańskiego, przeszły aleją Korfantego w stronę „Spodka”, rondem Generała Józefa Ziętka, aleją Roździeńskiego oraz ul. Olimpijską i weszły do siedziby NOSPR od placu Wojciecha Kilara. W przemarszu wzięła również udział Orkiestra Dęta KWK Wujek.

Relacja z wydarzenia dostępna jest pod adresem: us.edu.pl/za-nami-miedzyuczelniana-inauguracja-roku-akademickiego-2022-2023/.

Polecamy zapoznanie się z gazetą okolicznościową przygotowaną przez Konsorcjum Katowice Miasto Nauki, która została wydana przy okazji wspólnej inauguracji: https://us.edu.pl/wp-content/uploads/pliki/MIRA_EMN_Gazeta_PL.pdf

ESOF REGIONAL SITE 2022

15 lipca w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach odbyła się konferencja EuroScience Open Forum 2022 Regional Site, towarzysząca głównej konferencji ESOF 2022 w Lejdzie, Europejskim Mieście Nauki 2022. W ramach konferencji odbyła się m.in. debata „Be open – be a scientist. Global transformation of science. Policy and Practice Perspective”, prowadzona przez prorektora Michała Daszykowskiego, której współorganizatorem było Narodowe Centrum Nauki (NCN). Goście zaproszeni do udziału w dyskusji, w tym m.in. przedstawiciele UNESCO, Komisji Europejskiej, Science Europe, EOSC Future, NCN, Metropolii GZM, Miasta Katowice, Politechniki Gdańskiej oraz Uniwersytetu Warszawskiego, przedstawili współczesne realia dotyczące otwartej nauki, której fundamentalną wartością jest równy i nieograniczony dostęp do wiedzy naukowej.

W programie ESOF 2022 Regional Site znalazły się również m.in. trzy dyskusje panelowe poświęcone szkołom doktorskim: osoby prowadzące katowickie szkoły doktorskie i zaproszeni goście z Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Krajowej Reprezentacji Doktorantów rozmawiali o programie „Doktoraty wdrożeniowe”, o modelach kształcenia oraz o prawnych aspektach funkcjonowania szkół doktorskich w Polsce.

Szczegółowy program EuroScience Open Forum (ESOF) 2022 Regional Site dostępny jest na stronie wydarzenia w zakładce „ESOF2022 Katowice”: esof.eu/katowice-regional-site/.

MIĘDZYNARODOWY KONGRES JAKOŚCI KSZTAŁCENIA (ICEQ)

W roku akademickim 2021/2022 uczelnie wchodzące w skład Konsorcjum Akademickiego Katowice Miasto Nauki zainicjowały prace zmierzające do organizacji Międzynarodowego Kongresu Jakości Kształcenia. I edycja wydarzenia odbyła się w od 16 do 18 listopada 2022 roku. Posłużyła wymianie doświadczeń oraz podejmowaniu wspólnych inicjatyw dla ciągłego udoskonalania jakości kształcenia. Udział w Kongresie wzięło 840 uczestników, odnotowano także niemal 1500 rejestracji na poszczególne wydarzenia. Dodatkowo ok. 80% nauczycieli akademickich UŚ uczestniczyło w szkoleniach „Planowanie dydaktyki akademickiej: opis modułu a jego indywidualna aktualizacja w postaci sylabusu” prowadzonych w ramach ICEQ przez dyrektorów kierunków. Szczegóły wydarzenia dostępne są na stronie [ICEQ](https://iceq.eu/).

SCENA PREMIER NAUKOWYCH

Okres, który podsumowuje niniejszy newsletter, to również kontynuacja spotkań z cyklu Scena Premier Naukowych. W minionym roku zakończyliśmy drugi sezon przedsięwzięcia i rozpoczęliśmy sezon trzeci.

Od początku roku akademickiego 2021/2022 Scena Premier Naukowych gościła:

- dr Annę Majer z Instytutu Językoznawstwa Wydziału Humanistycznego UŚ i dr hab. Piotra Mameta, prof. PŚ z Zakładu Lingwistyki Stosowanej Politechniki Śląskiej, autorów książki *The Discourse of M*, poświęconej analizie stylu zarządzania uprawianego przez M — zwierzchnika słynnego agenta 007;

- Patryka Kaflowskiego, twórcę filmu *Dzień matki* – kolejnej produkcji Szkoły Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego UŚ, która znalazła się na tzw. długiej liście oscarowej;

- dr hab. Jarosława Tomaszewicza, prof. UŚ z Instytutu Historii UŚ, autora książki *W poszukiwaniu nowego ładu. Tendencje antyliberalne, autorytarne i profaszystowskie w polskiej myśli politycznej i społecznej lat 30. XX w.: piłsudczycy i inni* poświęconej dziejom ruchów totalitarnych w międzywojennej Polsce;

- dr Anię Malinowską, prof. UŚ z Instytutu Nauk o Kulturze UŚ, której książka *Love in Contemporary Technoculture* skłoniła nas do zadania pytań na temat miłości w czasach technologicznej ekstazy i wpływu rozwoju nowoczesnych technologii na ewolucję relacji międzyludzkich;

- prof. dr hab. Barbarę Mikołajczyk, Zastępcę Dyrektora Instytutu Nauk Prawnych na Wydziale Prawa i Administracji UŚ, z którą rozmawialiśmy o wyzwaniach związanych z przyjmowaniem cudzoziemców;

- dr. hab. Krzysztofa Łęckiego, prof. UŚ, autora książki *Stadiony świata (pomiędzy Gemeinschaft i Gesellschaft)*, z którym rozmawialiśmy o cieniach i blaskach piłki nożnej oraz ewolucji tego sportu;

- prof. Tadeusza Sławka, literaturoznawcę, poetę i tłumacza, rektora Uniwersytetu Śląskiego w latach 1996–2002, który w swoim eseju *A jeśli nie trzeba się uczyć...* przedstawił wizję edukacji jako podróży atrakcyjnej i wolnej od schematów;

- dr. hab. Waldemara Wojtasika, prof. UŚ, prodziekana ds. badań naukowych i umiędzynarodowienia na Wydziale Nauk Społecznych UŚ oraz prof. zw. Dr. hab. Jerzego Gołuchowskiego, Kierownika Katedry Projektowania i Analizy Komunikacji na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach. Tematem rozmowy była książka *Manipulacje wyborcze* autorstwa prof. Wojtasika;

- dr Matyldę Sęk-Iwanek z Instytutu Nauk o Kulturze i Religii na Wydziale Humanistycznym UŚ, autorkę książki *Pejzaże miasta w komiksie. Studia nad komiksem* i Krzysztofa Zygalskiego z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, którzy dyskutowali na temat komiksu jako sztuki;

- prof. Kamila Kamińskiego z Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych UŚ i dr. inż. Piotra Sakiewicza z Politechniki Śląskiej, z którymi rozmawialiśmy o chemii w duchu less waste;

- dr. Jacka Czakańskiego z Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych UŚ i prof. Damiana Gąsiora z Wydziału Mechanicznego Technologicznego Politechniki Śląskiej, którzy dołożyli swoją cegiełkę do zmodernizowanego Planetarium – Śląskiego Parku Nauki;

- dr. hab. Marka Migalskiego, prof. UŚ oraz dr. Macieja Bożka z Wydziału Nauk Społecznych UŚ, którzy wspólnie napisali książkę *100 najsłynniejszych eksperymentów psychologicznych świata i ich znaczenie dla rozumienia polityki*;

- prof. Donnę Strickland, laureatką Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki w roku 2018, oraz prorektor UŚ prof. dr hab. Ewę Jarosz, które dyskutowały o roli kobiet w nauce;

- dr. inż. Przemysław Kudłaczka z Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych UŚ oraz dr Piotr Dąbrowski z Katedry Bankowości i Rynków Finansowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, którzy zastanawiali się, czy kryptowaluty to technologia przyszłości, czy może jednak oszustwo;

- dr. hab. Pawła Jędrzejkę z Wydziału Humanistycznego UŚ, autora libretta do musicalu *Captain Who* (skomponowanego przez prof. Wojciecha Stępnia z Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach).

Wszystkie spotkania dostępne są na kanale UŚ na platformie YouTube w postaci playlist ([sezon 2](#) oraz [sezon 3](#)).

W roku 2022 partnerem Sceny Premier Naukowych była Górnśląsko-Zagłębiowska Metropolia.

NOWI DOKTORZY HONOROWI

W omawianym okresie do grona osób uhonorowanych przez naszą społeczność tytułem doktora honorowego dołączyli:

I) JORDI SAVALL

Jordi Savall to jedna z najbardziej wszechstronnych muzycznych osobowości swojego pokolenia, kataloński mistrz instrumentu viola da gamba. Wyjątkowy muzyk i kompozytor, jeden z najwybitniejszych interpretatorów muzyki dawnej, zwłaszcza renesansu i baroku, przedstawiciel autentyzmu w wykonawstwie. W 2008 roku Jordi Savall został mianowany ambasadorem Unii Europejskiej ds. dialogu międzykulturowego i otrzymał tytuł Artysty UNESCO na rzecz Pokoju.

Zapis uroczystości można obejrzeć [na kanale UŚ w serwisie YouTube](#).

W związku z uroczystością nadania tytułu doktora *honoris causa* Uniwersytetu Śląskiego Jordiemu Savallowi nakładem Wydawnictwa UŚ ukazała się publikacja pt. [Jordi Savall. Doctor Honoris Causa Universitatis Silesiensis](#).

II) ROMÁN TAULER FERRÉ

Prof. Román Tauler Ferré swoją działalność naukową realizuje w Instytucie Oceny Środowiska i Badań Wody należącym do Rady Badań Naukowych Hiszpanii. Podejmowane przez niego kierunki badań najlepiej opisuje słowo „chemometria” – dyscyplina integrująca wiedzę z chemii, statystyki, matematyki i informatyki.

Jego zainteresowania obejmują w szczególności rozwój metod dekonwolucji wieloparametrowych sygnałów z wykorzystaniem iteracyjnej metody najmniejszych kwadratów, pozwalającej na izolację użytecznej informacji bezpośrednio niedostępnej z powodu interferencji sygnałów pochodzących od wszystkich komponentów mieszaniny. Znajduje to szerokie zastosowanie w chemii środowiskowej, analitycznej czy równowadze i kinetyce roztworów.

Zapis uroczystości można obejrzeć [na kanale UŚ w serwisie YouTube](#).

III) ANANDA DEVI

Ananda Devi Anenden to jedna z najwybitniejszych współczesnych pisarek języka francuskiego, autorka kilkunastu powieści, kilku zbiorów nowel i poezji. Wyrastające z podglebia rodzimego kreolskiego i indyjskiego Mauritiusa utwory są syntezą kultury Wschodu i Zachodu, upominają się o uciemiężonych i wykluczonych. Jej twórczość, tłumaczona na kilkanaście języków, jest przedmiotem licznych badań naukowych i cieszy się ogromnym uznaniem w wielu krajach świata, od pięciu lat także w Polsce. Jest kawalerem i oficerem francuskiego orderu sztuki i literatury, laureatką dziewięciu nagród literackich.

Zapis uroczystości można obejrzeć [na kanale UŚ w serwisie YouTube](#).

W związku z uroczystością nadania tytułu doktora *honoris causa* Anandzie Devi Anenden nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego ukazała się publikacja pt. [Ananda Devi Anenden. Doctor honoris causa Universitatis Silesiensis](#).

Warto przypomnieć również [o reportażu o Anandzie Devi](#).

IV) MICHAEL C. MACKEY

Prof. Michael C. Mackey to emerytowany profesor fizjologii i dyrektor Centre for Applied Mathematics in Bioscience and Medicine McGill University w Montrealu. Naukowiec jest członkiem honorowym Royal Society of Canada, American Physical Society, Society for Industrial and Applied Mathematics oraz Society for Mathematical Biology, doktorem honoris causa l'Université Claude Bernard Lyon 1. Prof. Michael C. Mackey to jeden z najwybitniejszych na świecie specjalistów z zakresu biologii matematycznej. Wniósł ogromny wkład w rozwój badań interdyscyplinarnych łączących matematykę, fizykę, biologię i medycynę.

Ceremonia nadania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Śląskiego prof. Michaelowi C. Mackeyowi odbyła się 29 listopada 2022 roku w rektoracie uczelni. Po raz pierwszy uroczystość tego typu została zrealizowana w formule hybrydowej. Nadanie tytułu miało miejsce podczas posiedzenia Senatu uczelni, a prof. Michael C. Mackey był obecny online.

UDZIAŁ UŚ W WORLD URBAN FORUM

STREFA NAUKI

Między 26 a 30 czerwca 2022 roku Katowice były gospodarzem jedenastej edycji Światowego Forum Miejskiego (World Urban Science – WUF). Z tej okazji w naszym mieście powstało 11 stref tematycznych, a wśród nich – Strefa Nauki przygotowana przez Uniwersytet Śląski oraz Śląski Festiwal Nauki KATOWICE. Strefa Nauki funkcjonowała od 26 do 29 czerwca w godz. 15.00–20.00 na Wydziale Humanistycznym UŚ i w jego otoczeniu.

Najwięcej działa się w niej w niedzielę 26 czerwca: tego dnia wszyscy odwiedzający mogli zajrzeć na stanowisko „ŚFN on Tour” (ze stoiskami pokazowymi i wykładami naukowców zaangażowanych w ŚFN KATOWICE), na stanowisko pokazowe „Materiały zwykle i niezwykle” (na którym naukowcy z Instytutu Inżynierii Materiałowej UŚ przy użyciu różnych materiałów prezentowali, jakie są właściwości różnych substancji w zależności od ich budowy) oraz na stanowisko pokazowe Koła Naukowego UŚ Faunatycy (na którym m.in. odgadywało się nazwy zwierząt na podstawie ich czaszek i piór oraz można było posłuchać... „śpiewu” nietoperzy).

STREFA INNOWACJI

W Strefie Innowacji 28 i 29 czerwca podczas panelu poświęconego Innowacyjnym rozwiązaniom w dziedzinie Smart City i Industry 4.0. Natalia Galica – koordynator ds. otwartego dostępu i data champion UŚ – zaprezentowała wykład „Data Stewardship w praktyce Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach: rozwiązania systemowe, wspólnotowe i współpraca z otoczeniem”. Temat kontynuowany był w debacie dotyczącej udostępniania otwartych danych badawczych w kontekście ich wpływu na rozwój inteligentnych obszarów miejskich i metropolitalnych, która odbyła się 29 czerwca w Strefie Nauki. W dyskusji uczestniczyli: Jason Whittet (Amazon Web Services, Arizona State University Smart Cities Cloud Innovation Center), Łukasz Żółciak (Urząd Miasta Katowice & Rawa.Ink Inkubator Miejski), dr Maria Pawłowska (Visnea), prof. Radosław Nielek (Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia).

PANEL MIASTA NAUKI NA ŚWIATOWYM FORUM MIEJSKIM

Z kolei 30 czerwca w Międzynarodowym Centrum Kongresowym odbył się panel pt. „Designing the City of Science – what can the university give to the city? Science as a transformation tool”. Jednym z jego prelegentów był rektor UŚ prof. dr hab. Ryszard Koziołek. Pozostałe miejsca przy stole dyskusyjnym zajęli: prof. Michael Matlosz (przewodniczący EuroScience), Waldemar Bojarun (wiceprezydent Katowic, w zastępstwie prezydenta dr Marcina Krupy), dr hab. inż. Grzegorz Sierpiński, prof. PŚ (z Wydziału Transportu i Inżynierii Lotniczej Politechniki Śląskiej, w zastępstwie jej rektora prof. dr. hab. inż. Arkadiusza Mężyka) oraz architektka i urbanistka dr hab. inż. arch. Agata Twardoch z Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej, która pełniła rolę moderatorki.

INNE WYDARZENIA Z UDZIAŁEM REPREZENTANTÓW UŚ

- Academia Roundtable – wśród prelegentów dr hab. Robert Pyka, prof. UŚ (pełnomocnik Rektora ds. Obserwatorium Procesów Miejskich i Metropolitalnych):

podczas spotkania omówiona została rola środowiska akademickiego we wdrażaniu Agendy 2030, w szczególności celów zrównoważonego rozwoju, takich jak „zrównoważone miasta i społeczności” oraz „dobra jakość edukacji” zgodnie z globalnymi ramami zrównoważonego rozwoju miast i edukacji;

- panel pt. „Młodzi aktywiści – jak młodzież wpływa na kształtowanie polityki miejskiej? – wśród prelegentów prof. dr hab. Ewa Jarosz, prorektor ds. rozwoju kadr;
- dyskusja pt. „Voices from Cities – Multidimensional transformation of post – industrial cities”, której moderatorem był dr hab. Robert Pyka, prof. UŚ.

FINAŁ OBCHODÓW JUBILEUSZU KAMPUSU CIESZYŃSKIEGO

W roku akademickim 2021/2022 zakończyły się obchody jubileuszu 50-lecia istnienia kampusu Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Ramowy program wydarzeń jubileuszowych dostępny jest [na stronie Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji](#).

Podkreśleniem ważności jubileuszu był także fakt, że doroczny uroczysty koncert akademicki w 2022 roku odbył się w Cieszynie, w Teatrze im. Adama Mickiewicza. Zapis wydarzenia z 31 maja można obejrzeć [na stronie wydziału](#).

WYBRANE LICZBY

NAUKA

PODSUMOWANIE INICJATYWY DOSKONAŁOŚCI BADAWCZEJ

Poniżej przedstawiono najważniejsze dane związane z realizacją programu pn. Inicjatywa Doskonałości Badawczej (IDB) w podziale na obszary wsparcia:

Badania

- **118** – liczba laureatów II edycji konkursu pn. „Swoboda badań” realizujących indywidualne projekty naukowe (us.edu.pl/idb/swoboda-badan-nauka-dla-przyszlosci/);
- **10** – łączna liczba interdyscyplinarnych, międzynarodowych zespołów naukowych gotowych do złożenia wniosku grantowego w programie Horyzont Europa, które uzyskały dofinansowanie w ramach konkursów pn. „Horyzont Postcovidowy” oraz „Zielony Horyzont” (us.edu.pl/idb/horyzonty/);
- **5** – liczba Priorytetowych Obszarów Badawczych (POB), w ramach których prowadzona jest intensywna działalność badawcza, dofinansowana w ramach IDB (us.edu.pl/idb/priorytetowe-obszary-badawcze/).

Mobilność

- **13** – liczba staży naukowych dofinansowanych w ramach programu pn. „Mobilność | Nauka”, zaplanowanych w 2022 roku i trwających minimum 60 dni, w renomowanych zagranicznych jednostkach naukowych oraz w instytucjach partnerskich sojuszu Transform4Europe (T4E) (us.edu.pl/idb/mobilnosc/#mobilnosc-nauka).

Widzialność

- **5** – liczba centrów badawczych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, którym przyznano dofinansowanie do badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych w konkursie pn. „Widzialność Centrów Badawczych” – II edycja (us.edu.pl/idb/widzialnosc/#wcb2).

Rozwój

- **1000** – liczba sfinansowanych licencji programu Grammarly w wersji premium dla pracowników, doktorantów i studentów UŚ (us.edu.pl/idb/rozwoj/); termin ważności odnowionej licencji to 14 października 2023 roku;
- **95** – przyznane nagrody finansowe rektora UŚ dla nauczycieli i nauczycielek akademickich za doskonałą dydaktykę w roku akademickim 2021/2022 w ramach programów motywacyjnych w dydaktyce akademickiej (us.edu.pl/idb/rozwoj/#motywacyjny);
- **5** – nagrody dla rad dydaktycznych kierunków studiów, które spełniły określone warunki i uzyskały certyfikat „Doskonałego kierunku” (us.edu.pl/idb/rozwoj/#motywacyjny);
- **2** – nowe programy rozwojowe, których celem jest podnoszenie kompetencji kadry uczelni w zakresie: wykorzystania infrastruktury badawczo-dydaktyczno-artystycznej (program „Tech | Kadra”) oraz zarządzania danymi badawczymi (program pn. „Data Steward”); rozstrzygnięcie konkursów nastąpi na początku 2023 roku.

Młode talenty

- **37** – liczba przyznanych stypendiów projakościowych w 2022 roku dla doktorantów Szkół Doktorskich; celem programu jest motywowanie młodych talentów oraz wspieranie ich rozwoju i kariery naukowej; (us.edu.pl/idb/mlode-talenty-2/);
- Ogłoszono nowy konkurs na zwiększenie stypendium doktoranckiego za rok akademicki 2021/2022 (pod uwagę brane będą osiągnięcia naukowe lub artystyczne z okresu od 1 października 2021 do 30 września 2022 roku).

DANE DOTYCZĄCE TYTUŁÓW I STOPNI NAUKOWYCH NADANYCH W UŚ W 2022 ROKU

W minionym roku 121 osób uzyskało stopnie naukowe, w tym:

- doktora habilitowanego (dr hab.) – 7 osób;
- doktora (dr) – 114 osób;
- ogółem kobiety – 79 (dr i dr hab.);
- ogółem mężczyźni – 42 (dr i dr hab.);

Tytuły profesora nadano 9 pracownikom UŚ.

PROJEKTY ZEWNĘTRZNE

W poprzednim roku społeczność naszej uczelni złożyła łącznie **467** wniosków o dofinansowanie różnego rodzaju przedsięwzięć, do dnia 31.12.2022 podpisaliśmy **98 umów o dofinansowanie** na łączną kwotę **58 820 458,00 zł**. Złożyło się na to:

- **402** – wnioski o finansowanie w ramach krajowych projektów badawczych,
- **63** – pozyskane krajowe granty badawcze na łączną kwotę ok. **41 276 274,00 zł**

Dodatkowo w kwietniu 2022 UŚ podpisał z MEiN umowę przyznającą grant w wysokości **14 214 600,00 zł** na realizację zadania: **„Organizacja i realizacja Projektu innowacyjno-wdrożeniowego w zakresie oceny funkcjonalnej”** polegającego na badaniu i opracowaniu modelowych rozwiązań na rzecz świadczonego lokalnie międzysektorowego wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin na podstawie metodyki oceny funkcjonalnej z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia – ICF”.

- **30** – wniosków o finansowanie w ramach zagranicznych projektów badawczych
- **11** – pozyskanych zagranicznych grantów badawczych na łączną kwotę ok. **9 313 819,00 zł**

W tym znalazły się dwa pierwsze projekty dofinansowane z Programu **Horyzont Europa**: „SOIL O-LIVE – The soil biodiversity and functionality of mediterranean olive groves: a holistic analysis of The influence of land management on olive oil quality and safety” (WNP) oraz Trust in European Democracies (WNS).

- **35** – złożonych wniosków o dofinansowanie projektów edukacyjnych i innego rodzaju
- **24** – pozyskane dofinansowane projekty edukacyjne i innego rodzaju na łączną kwotę **8 230 365,00 zł**

W tym między innymi realizacja projektu dofinansowanego w kwocie **465 500,00zł** z programu POWER **„Dokształcenie dydaktyczne uczelni”**, którego celem jest podwyższenie jakości kształcenia w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, poprzez przygotowanie modyfikacji programów studiów w zakresie kierunkowych efektów uczenia się oraz opracowanie programu kształcenia uniwersyteckiego, w tym ścieżek w ramach obszarów dziedzinowych lub interdyscyplinarnych, opartych na idei kształcenia uniwersyteckiego. Działania zaplanowane w projekcie doprowadzą do rozbudowy

systemu zarządzania jakością w zakresie dydaktyki oraz wpłyną na wzmocnienie mechanizmów doskonalenia procesu dydaktycznego.

PROJEKTY ZINTEGROWANEGO ROZWOJU UŚ

Uniwersytet Śląski w Katowicach realizuje trzy duże projekty dofinansowane z POWER, w ramach których w roku 2022 zrealizowano:

JEDEN UNIWERSYTET.WIELE MOŻLIWOŚCI

- **24** – liczba zrealizowanych szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne NA;
- **38** – liczba NA, którzy wzięli udział w stażach dydaktycznych;
- **455** – liczba pracowników NNA, którzy wzięli udział w szkoleniach podnoszących kompetencje w ramach 55 grup szkoleniowych (w tym 11 grup kursu języka angielskiego dla 100 pracowników);
- **50** – liczba pracowników NNA, którzy skorzystali z indywidualnego wsparcia szkoleniowego;
- **49** – liczba osób, które rozpoczęły dofinansowane studia podyplomowe;
- **495** – liczba studentek/-ów, które/-rzy skorzystały/-li z udziału w 1- lub 3-miesięcznych stażach zawodowych;
- **1900** – liczba studentek/-ów, które/-rzy objętych wsparciem szkoleniowym (w tym 16 grup językowych – angielski, włoski, hiszpański i szwedzki).

ZINTEGROWANY PROGRAM ROZWOJU UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO

- **149** – liczba pracowników NNA, którzy wzięli udział w szkoleniach podnoszących kompetencje w ramach 20 grup szkoleniowych;
- **90** – liczba osób z grupy pracowników NNA, które brały udział w grupowym kursie języka angielskiego;
- **29** – liczba osób z grupy pracowników NNA korzystających z indywidualnych lekcji językowych (angielski, włoski, hiszpański, rosyjski, niemiecki);
- **134** – liczba pracowników NA, którzy wzięli udział w szkoleniach podnoszących kompetencje;
- **80** – liczba osób z grupy pracowników NA, które brały udział w grupowym kursie języka angielskiego;
- **17** – liczba osób z grupy pracowników NA korzystających z indywidualnych lekcji językowych (hiszpański, rosyjski, niemiecki, czeski, chorwacki);
- **1170** – liczba studentek/-ów objętych wsparciem szkoleniowym;
- **28** – liczba wykładowców z zagranicy przeprowadzających zajęcia dydaktyczne.

DUO – Uniwersytet Śląski uczelnią dostępną, uniwersalną i otwartą

- **19** – liczba przeprowadzonych szkoleń z zakresów: otwarcia, równości i zrozumienia; spektrum autyzmu; pracy ze studentem w kryzysie; organizacji pracy administracyjno-dydaktycznej w pracy ze studentami w kryzysie oraz języka migowego;
- **210** – liczba pracowników UŚ objętych wsparciem;
- **2** – zagraniczne wizyty studyjne;
- **28** – liczba osób, które wzięły udział w pilotażowej wersji programu mentorskiego.

NOWE NARZĘDZIA

GLOSARIUSZ POLSKO-ANGIELSKI

W grudniu 2021 roku została opublikowana zaktualizowana wersja [Polsko-angielskiego glosariusza terminów uniwersyteckich oraz nazw obowiązujących na Uniwersytecie Śląskim](#).

Przypominamy, że zgodnie z [zarządzeniem Rektora UŚ z 29 marca 2021 roku](#) w sprawie zasad stosowania *Glosariusza*, terminy znajdujące się w glosariuszu obowiązują przy wykonywaniu wszystkich oficjalnych tłumaczeń z języka polskiego na angielski oraz z języka angielskiego na polski na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Dokument zawiera polskie i angielskie nazwy w następujących kategoriach: podstawowe terminy używane na UŚ, funkcje i stanowiska, stopnie i tytuły naukowe, dziedziny i dyscypliny naukowe, podstawowe terminy dotyczące nauki, wydziały, instytuty, jednostki i organy uczelni, dane kontaktowe, studia, nauczanie języka polskiego, inicjatywy.

Glosariusz jest na bieżąco aktualizowany. Wszystkie uwagi oraz propozycje zmian można kierować na adres: tlumaczenia@us.edu.pl.

POCZĄTKI WPROWADZANIA SYSTEMU EZD

Od początku 2022 roku kolejne punkty kancelaryjne rozpoczęły wykorzystywanie systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD) do rejestrowania przesyłek przychodzących. Kancelaria główna w budynku rektoratu oraz kancelaria w budynku przy ul. Bankowej 11 rozpoczęły pilotażowo skanowanie korespondencji przychodzącej. Celem pilotażu jest optymalizacja technicznej strony procesu rejestrowania przesyłek. Dotychczasowe działania wykazały, że wymagana/konieczna/niezbędna jest pogłębiona analiza zasad postępowania z korespondencją przychodzącą oraz dookreślenie zasad otwierania oraz skanowania tej korespondencji.

Kwestię otwierania oraz skanowania korespondencji reguluje szczegółowo [Zarządzenie Rektora nr 95/2022](#).

INNE WAŻNE SPRAWY I INICJATYWY

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI WYDAWNICTWA UŚ

W 2022 roku Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego wydało 63 książki, w tym 32 monografie jednoautorskie. Najczęściej nagradzane z nich to:

- ***Kształtowanie układów urbanistycznych i przestrzennych dawnych granicznych ośrodków kolejowych Polski*** dr Weroniki Dragan – nagroda Rektora Politechniki Warszawskiej ACADEMIA 2022 dla najlepszej publikacji akademickiej w dziedzinie nauk technicznych i ścisłych, druga nagroda 30. Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczej i Turystycznej w kategorii monografie oraz inne opracowania krajoznawcze; wyróżnienie w konkursie Gaudeamus – Nagroda SWSW (Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych);
- ***A jeśli nie trzeba się uczyć...*** prof. Tadeusza Sławka zdobyła Nagrodę Targów w Krakowie w konkursie Gaudeamus – Nagroda SWSW. Wydawnictwo UŚ otrzymało w nagrodę bezpłatne stoisko na następnej edycji imprezy ufundowane przez spółkę Targi w Krakowie;
- ***Polityka – edukacja – płęć kulturowa. Z perspektywy antropologii społecznej*** dr hab. Elżbiety Górnikowskiej-Zwolak, prof. UŚ – wyróżnienie w konkursie o nagrodę ŁTN (Łódzkiego Towarzystwa Naukowego) im. Profesor I. Lepalczyk w roku 2022.

Ukazała się też pierwsza w dziejach WUŚ monografia przekładowa – ***Rekursywność i przygodność*** Yuka Huia, w tłumaczeniu Joanny Bednarek (seria: **Techniki, Technologie, Technosfera**).

Od 21 do 25 września 2022 roku odbywał się Akademicki Tydzień Książki, pierwsza tego typu impreza w Uniwersytecie Śląskim, współorganizowana przez CINIBA i WUŚ. 24 autorów monografii opublikowanych w 2021 roku w WUŚ spotkało się podczas debat i spotkań indywidualnych z szeroką publicznością z województwa śląskiego. Spotkania i debaty prowadzili pracownicy Uniwersytetu Śląskiego.

WUŚ opublikowało także 35 tytułów roczników i półroczników. Trzy z nich zostały przyjęte do prestiżowej bazy SCOPUS („Problemy Prawa Prywatnego Międzynarodowego”, „Folia Philosophica”, „Zoophilologica”). 15 tytułów zostało włączonych do bazy DOAJ, a 5 do bazy EBSCO.

Miejscem prac redakcyjnych nad czasopismami oraz ich publikacji była po raz pierwszy na taką skalę platforma OJS.

PRZEDSTAWICIELE UŚ NA EXPO W DUBAJU

Śląski Festiwal Nauki KATOWICE został zaproszony przez Urząd Marszałkowski

Województwa Śląskiego do pełnienia funkcji ambasadora naszego województwa w trakcie odbywającej się w Dubaju wystawy światowej Expo 2020, w ramach Śląskiego Tygodnia Regionalnego. Do Zjednoczonych Emiratów Arabskich w roli przedstawicieli ŚFN udali się naukowcy Uniwersytetu Śląskiego.

Między 27 stycznia a 3 lutego pracownicy Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych UŚ – dr Jerzy Jarosz, prof. UŚ z Instytutu Fizyki oraz dr hab. Małgorzata Karolus, prof. UŚ, i mgr inż. Izabela Matuła z Instytutu Inżynierii Materiałowej – poprowadzili w Dubaju serię warsztatów dla dzieci.

Szczegółowe informacje na temat ekspozycji promującej województwo śląskie, w tym także opisy wspomnianych warsztatów, są dostępne [na stronie Silesia Expo 2020](#).